

Strategische meerjarig beleidsplan

*Voorkom kindermishandeling en huiselijk geweld door
preventie en vroegtijdige signalering*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Ontstaan van Team-Kim	4
3. Missie, visie, doelen	6
4. Probleemschets	7
5. Werkwijze	10
5.1. Professionele voorlichting door middel van ervaringsdeskundigen en het ontwikkelen van trainingen t.b.v. preventie kindermishandeling	
5.2. Voorlichting door middel van gastlessen en trainingen aan (aankomende) professionals, en beleidmakers;	
5.2. Voorlichting aan kinderen en jongeren binnen het onderwijs	
5.3. Bijzondere activiteiten	
6. Meerjarige aanpak en planning	16
6.1. De resultaten in de komende 5 jaar	
 Bijlagen:	
Bijlage 1 Overzicht activiteiten in de komende 5 jaar	21
Bijlage 2 overzicht van opdrachtgevers waarmee wij samenwerken en de opbrengst van de gastlessen en trainingen	22
Bijlage 3 beschrijving van het lespakket Primair onderwijs	25
Bijlage 4 beschrijving van het lespakket Voortgezet onderwijs	27
Bijlage 5 Advies, onderzoek en media	28

Toevoeging december 2023

Er zijn een paar kleine aanpassingen gedaan omdat Kim van Laar is uitgevallen en er een nieuwe directeur is. Zie verder op bladzijde 4.

1. Inleiding

Team-Kim is opgericht om de aanpak tegen kindermishandeling te verbeteren door haar kennis en ervaringsdeskundigheid in te zetten voor een concrete en effectieve preventie, vroegtijdige signalering van kindermishandeling en huiselijk geweld en het taboe op dit onderwerp te doorbreken.

Samen met partijen zoals zorg-, welzijns- en onderwijsorganisaties en gemeentelijke overheden werken wij aan voorlichting en scholing van zowel kinderen, jongeren, (aankomende) professionals en beleidsmakers doormiddel van door ons ontwikkelde voorlichtingen.

De inbreng van de eigen ervaringen met geweld en misbruik van de ervaringsdeskundigen van Team-Kim blijkt de afgelopen jaren van grote betekenis zowel voor kinderen en jongeren als voor de (aankomende) professionals die met hen werken. Ook is de boodschap en kennis van Team Kim met haar veelvuldig optreden op radio en tv, in documentaires en voorlichtings- en lesmateriaal de afgelopen jaren succesvol gebleken in het (weer) boven aan op de agenda zetten van deze problematiek.

Probleemschets:

Ieder uur, iedere dag, iedere week en iedere maand, in ieder jaar, lopen kinderen en jongeren gevaar. Dit gevaar speelt zich dikwijls af in huis en/of binnen hun directe omgeving. Hierbij gaat het om verschillende vormen van geweld zoals emotionele en fysieke mishandeling, verkrachting en/of verwaarlozing.

Schrijnend is dat ondanks het afgesproken beleid van de afgelopen decennia er nauwelijks tot geen vooruitgang is geboekt op het gebied van preventie. Het geweld is niet verminderd en het aantal mishandelde kinderen is niet gedaald. De gevolgen van kindermishandeling zijn enorm zowel op persoonlijk als op maatschappelijk gebied.

Dit moet en kan anders!

De afgelopen jaren is vooral ingezet op de voorwaardelijke kant van het tegengaan van kindermishandeling met de nodige protocollen over de meld- en registratieverplichtingen voor alle professionals die met kinderen en jeugdigen werken.

De inzet, kennis en ervaring van ervaringsdeskundigen biedt de zo broodnodige kennis over de signalen en behoeften die nog veel te weinig worden opgepikt. Daarnaast zou het veel meer moeten gaan over een effectieve aanpak om het gesprek met de slachtoffers en plegers in hun omgeving aan te gaan. Team-Kim heeft de afgelopen jaren laten zien dat ze een (deel van het) antwoord heeft op de nog steeds aanwezige handelverlegenheid van grote aantallen (toekomstige) professionals. Er kan en moet effectiever worden gewerkt om het geweld tegen kinderen en jongeren daadwerkelijk te verminderen en ze een veilige omgeving te bieden.

In dit meerjarig beleidsplan schetsen we hoe wij dit tezamen met zorg-, welzijns- en onderwijsorganisaties en gemeentelijke overheden willen gaan bewerkstelligen binnen de komende jaren.

2. Ontstaan van Team-Kim

Team-Kim is een initiatief van pedagoog, trainer en ervaringsdeskundige Kim van Laar. Het begon allemaal in 2013 toen Kim meewerkte aan de themaserie van Het Klokhuis over kindermishandeling waarin zij haar ervaringen deelde met het grote publiek. De serie werd bekroond met de Cinekid Gouden Kinderkast Prijs, de Cinekid Publieksprijs en de Innovatieprijs Aanpak Kindermishandeling. Deze serie heeft Kim geïnspireerd om participatie projecten – en voorlichtingsprojecten te gaan begeleiden voor jongeren en professionals waarin jongeren hun eigen verhalen met kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel misbruik inzetten. In het kader van het tweejarig project ‘Kindermishandeling? Praten helpt! (2014-2016) van Stichting Alexander is de documentaire ‘Onze stem, onze kracht’ gemaakt. De documentaire werd tijdens gastlessen en workshops van Team-Kim gebruikt. Vanaf 2020 heeft Team-Kim een nieuwe documentaire gemaakt met als titel ‘Jij bent de Baas’. Deze documentaire wordt aangeboden tijdens trainingen, lezingen en lestrajecten.

Sinds 9 mei 2017 is Team-Kim ondergebracht in Stichting Stop Kindermishandeling, zodat het werk van Team-Kim een organisatorische en juridische basis heeft. De doelstellingen van beiden, de Stichting Stop Kindermishandeling en Team Kim zijn vanzelfsprekend dezelfde.

Team-Kim heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een professionele groep van ervaringsdeskundigen die aan alle sectoren binnen de zorg en veiligheid voorlichting geven. Tevens zijn workshops en trainingen ontwikkeld voor (toekomstige) professionals en beleidsmakers gericht op de onderkenning van signalen en behoeften van kinderen en jongeren die onveilig opgroeien en het aanbieden van gespreksvaardigheden.

Team Kim neemt regelmatig deel aan adviescommissies van andere organisaties, gemeenten en overheden ter ondersteuning van het huidige beleid. Daarnaast hebben zij een lespakket ontwikkeld voor leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs. Inmiddels is Team-Kim bekende partner in de strijd tegen kindermishandeling. Met veelvuldig optreden op radio, tv, seminars en congressen, en sociale media heeft Team-Kim aandacht gevraagd voor de strijd tegen kindermishandeling en klinkt haar stem en aanpak door in de verschillende landelijke en regionale campagnes van overheden en andere organisaties, gemeenten en overheden

In 2021 kreeg Kim een hersenbloeding die onherstelbare schade veroorzaakte. Door een taalstoornis lukt het haar niet langer de stem te zijn van hen zonder. Om die reden heeft het bestuur Fieke Opdam aangenomen, in eerste instantie als interim later als directeur. Kims taken waren zo divers en intensief dat zij daarbij ondersteund wordt door twee freelancers.

Het team

Team-Kim bestaat uit ongeveer 15 jongvolwassenen tussen de 18 en 35 jaar oud, met een diverse culturele achtergrond. Ervaringsdeskundigen van Team-Kim hebben zich ontwikkeld tot professionals die getraind zijn in het geven van voorlichting en het begeleiden van workshops en trainingen. Ze worden gedurende dit traject begeleid door middel van coaching en trainingen zodat zij als ervaringsdeskundige professioneel hun verhaal kunnen doen. Hun missie is om de aanpak tegen kindermishandeling vanuit een andere visie te benaderen.

Fieke Opdam is de coördinator en coach van de ervaringsdeskundigen en gastlessen. Fieke werkt fulltime voor de stichting. De andere ervaringsdeskundigen werken als vrijwilliger of zzp-er. Deze ervaringsdeskundigen worden bij trainingen en gastlessen begeleid door een gespreksleider; op dit moment vervult Fieke deze rol zelf. Het team is op zoek naar een gespreksleider die een deel van de opdrachten op zich kan nemen.

Het Bestuur

Voorzitter Martine Groen

Martine is psycholoog/psychotherapeut. Zij is directeur van het Instituut voor Geschillen. Martine is specialist in het behandelen van posttraumatische stressstoornissen en expert op het gebied van systeeminterventies. Martine geeft advies en coaching aan de directie met betrekking tot beleid van vrijwilligers en ervaringsdeskundigen.

Secretaris Silvia van den Heijkant

Silvia is senior onderzoeker bij de Academische Werkplaats Jeugd en Gezondheid. Ook is Silvia jeugdarts en arts Maatschappij en Gezondheid bij de GGD Amsterdam en projectleider van VoorZorg. Silvia geeft advies en ondersteunt bij projecten omtrent onderzoek en effectiviteit van het werk van Team-Kim.

Beloningsbeleid

Het bestuur is onbezoldigd. Voor het beloningsbeleid van het personeel in loondienst verwijzen wij u voor verdere informatie naar de jaarstukken. De vrijwilligers ontvangen een vergoeding conform de wettelijke vrijwilligersvergoeding.

3. Missie, visie en doelen

3.1. Missie:

Verminderen van geweld en misbruik tegen kinderen en jongeren door verspreiding van kennis en interventies rond het (eerder) zichtbaar maken van geweld door (aankomende) professionals in de zorg-, welzijns- en onderwijsorganisaties en gemeentelijke overheden te ondersteunen en adviseren in hun aanpak.

3.2. Visie:

Preventie en vroegtijdige signalering krijgen een kans als alle (aankomende) professionals rond kinderen, jongeren en ouders weten waar ze op moeten letten en vooral hoe ze met signalen omgaan zonder kind en oudere af te schrikken door beide te steunen en begeleiden naar een veiliger situatie. Het doorgeven van kennis over hoe de beschermende factoren van kind en gezin te vergroten, zal er eerder toe leiden dat signalen worden opgevangen en gehoord en hulp wordt ingezet.

Het werk van Team-Kim richt zich op vroeg signalering en vroegtijdige herkenning van geweld tegen kinderen door het werken met kinderen, jongeren en professionals d.m.v. scholing, training en voorlichting.

3.3. Doelen:

De stichting wil dit doel verwezenlijken door:

- Het ontwikkelen en inzetten van een methodiek betreft de inzet van ervaringsdeskundigheid rond het tegengaan van kindermishandeling.
- Aanpak kindermishandeling verbeteren door middel van advies op gebied van inzet ervaringsdeskundigen aan organisaties, gemeenten en overheden
- Het normaliseren van het bespreekbaar maken van het onderwerp kindermishandeling binnen de maatschappij door regelmatig in de media en op congressen te spreken.
- Het ontwikkelen van trainingen voor (aankomende) professionals die aansluiten op de behoeften.
- Vergroten van kennis en vaardigheden onder (aankomende) professionals uit verschillende sectoren waardoor kinderen en jongeren eerder gezien en geholpen worden. Dit betekent ook dat de beschermende (kind en gezin) factoren worden vergroot.
- Beschermende (kind en gezin) factoren vergroten door middel van voorlichting op het onderwijs voor het primair en voortgezet onderwijs.
- Het stimuleren van het betrekken van ouders door professionals, organisaties en gemeenten
- Het stimuleren van de samenwerking met lokale samenwerkingspartners zodat hulp voor kinderen/jongeren en hun gezin sneller op gang kan komen.
- Opbouwen van een netwerk voor Team-Kim.
- Het versterken van een samenhangende aanpak in alle regio's in Nederland, door in alle regio's ervaringsdeskundigen in te zetten en Team-Kim te laten uitgroeien tot een landelijk netwerk van ervaringsdeskundigen over kindermishandeling, waarin samen gewerkt wordt met bijvoorbeeld jeugdinstanties, onderwijs, politie en justitie en de overheid.
- Meedoen aan onderzoek tbv een betere aanpak kindermishandeling.

- Het werven van fondsen, subsidies, sponsors en partners.
- Het ontwikkelen van drie nieuwe lespakketten voor basisonderwijs, middelbaaronderwijs en speciaal onderwijs
- Een nieuwe training ontwikkelen voor professionals
- Trainingen geven aan niet-professionals (over het belang van melden en signaleren)

4. Probleemschets

Niet op school, niet op straat, maar thuis heb je de grootste kans om met geweld in aanraking te komen. Huiselijk geweld is in omvang en impact één van de grootste geweldsvraagstukken van de samenleving.

'Thuis' blijkt voor (te)veel mensen niet de veilige omgeving die je iedereen toewenst en die voor kinderen een absolute voorwaarde is om zich te kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke burgers. De schade die dit veroorzaakt is groot. Daar mag niemand van wegkijken. Te vaak is onbekendheid van signalen en behoeften en/of gebrek aan vaardigheden een hindernis om het gesprek aan te gaan. Onze opgave is huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling terug te dringen, de schade ervan beperken en zo de cirkel van geweld, de overdracht van generatie op generatie, te doorbreken.

Aansluiting bij landelijke programma Geweld Hoort Nergens Thuis 2019-2021

Ook de overheid heeft bovenstaande missie en doelen erkend. In het landelijke programma 'Geweld hoort nergens thuis' wordt breed ingezet op de thema's preventie en vroeg signalering. Naast de noodzakelijke hulp die slachtoffers en hun omgeving nodig hebben wordt het belang onderkend van de verschillende doelgroepen en daarmee de noodzaak voor maatwerk. Het werk van Team-Kim sluit direct aan bij de drie pijlers van het landelijke programma.

1. Eerder en beter in beeld

Door het geven van voorlichting en het scholen en trainen van professionals in het werken met jongeren krijgen zij eerder zicht op de onveilige situaties waarin jongeren waarmee zij werken verkeren. Door geweld eerder en beter in beeld te hebben, kan de duur van het geweld worden verkort en kan erger worden voorkomen. Door het geweld beter in beeld te hebben, weten we beter hoe het slachtoffer en diens omgeving het beste worden geholpen.

2. Stoppen en duurzaam oplossen

Door professionals te trainen in het creëren van een veilige sfeer voor kinderen en jongeren en hen een effectieve aanpak te bieden kan geweld zo snel mogelijk worden gestopt. Kennis over wat nodig is om geweld te stoppen en een duurzame oplossing te bieden maakt het voor samenwerkende hulpverleners mogelijk om hulp te bieden, gericht op duurzaam herstel van veiligheid. In de lessen aan kinderen en jongeren wordt ze een mogelijkheid geboden om hulp te zoeken en te vinden voor alle betrokkenen die bijdraagt aan herstel en veerkracht.

3. Specifieke groepen

Team-Kim heeft ervaring in het werken met verschillende en specifieke doelgroepen, van jonge kinderen tot jongeren met verschillende achtergronden en in verschillende sociale situaties. Zo besteden wij aandacht aan specifieke onderwerpen zoals seksueel misbruik. KOPP kinderen, eergerelateerd geweld en ouderschap.

Cijfers niet gedaald

Ondanks alle inspanningen van de taskforce en collectief tegen kindermishandeling dalen de cijfers van aantallen slachtoffers niet. Het aantal kinderen dat mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt en /of zijn betrokken bij geweld in huiselijke kring wordt in Nederland geschat op 118.000 per jaar ofwel 34 per 1000 kinderen (één kind per schoolklas). Dit aantal is sinds de eerste onderzoeken naar aard en omvang in 2006 niet gedaald^{1,2}. Per jaar sterven er in Nederland tenminste 24 kinderen door mishandeling³.

In 2018 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Samenleving en het ministerie van Justitie en Veiligheid vastgesteld dat huiselijk geweld de meest voorkomende geweldsvorm is binnen onze samenleving

en in totaal zijn er 200.000 slachtoffers van huiselijk geweld⁴. Vrouwen lopen nog steeds een groter risico thuis door hun (ex) partner vermoord te worden dan door een buitenstaander⁵. Aantallen die al tientallen jaren schrikbarend constant zijn.

Omdat het bestaande instrumentarium onvoldoende effect biedt, is het actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' (2018-2021) opgesteld. Dit programma heeft als doel om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade te beperken door meer focus op vroegsignalering en preventie om zo de cirkel van geweld te verbreken.

Hoge kosten voor mens en maatschappij

Het percentage misbruik binnen de Nederlandse populatie varieert per type van 7 tot 25 procent afhankelijk van de zwaarte van het geweld.

Een recente studie van het Trimbos –instituut spreekt van gemiddelde jaarlijkse kosten van €900 tot €2900 per mishandeld persoon, afhankelijk van het type kindermishandeling; dat komt neer op kosten tussen 1 miljard en 3,5 miljard euro per jaar⁶. Kosten die optreden in de jongvolwassenheid bij personen die als kind mishandeld zijn.

Naast de niet in getallen vast te leggen kosten en gevolgen van mishandeling voor de slachtoffers en ook voor hun ouders, kost het de maatschappij dus veel geld met daarnaast grote maatschappelijke gevolgen voor allen die het betreft.

Onderzoeken van het Verwey-Jonker instituut (tussen 2014 tot 2021) naar de effectiviteit van de aanpak tegen kindermishandeling bij ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld, in opdracht van de vier grootste gemeenten in Nederland, geven bij herhaling dezelfde conclusies. Aan 60% van de kinderen binnen gezinnen waar ernstig geweld plaatsvindt of plaats heeft gevonden is geen hulp geboden. Dit komt enerzijds door de handelingsverlegenheid van de hulpverlener en anderzijds doordat ouders het belang van hulp niet inzien.

De conclusies:

- Hulpverleners hebben te weinig oog voor veiligheid,
- Er is te weinig deskundigheid bij de eerste beoordeling,
- Er is te weinig kennis over geweldsproblematiek,
- Er is gebrek aan regie,
- De ingezette hulp slaat niet aan, is niet effectief genoeg,
- De hulp is niet systeemgericht.

Belang van kennis over de kindermishandeling.

Kennis over geweld, kennis over veiligheid, handelingsverlegenheid en systematische aanpak is een eerste stap en essentieel en een voorwaarde om geweld te kunnen stoppen. We willen dat kinderen en jongeren zich eerder gezien voelen en betere hulp krijgen. Dit is de belangrijkste missie van Team-Kim! Geweld en mishandeling is schadelijk voor kinderen en jongeren, van grote invloed op hun verdere ontwikkeling en moet zo snel mogelijk stoppen, maar dit is helaas nog niet zo eenvoudig. Het komt vaak voor dat het hulptraject stagneert omdat er onvoldoende kennis is over de problematiek en geen goede aansluiting en aanpak is bij de jongere en/of het gezin. Dit is dan ook een belangrijk thema binnen onze training.

Referenties

1. Alink L, IJzendoorn R van, Bakermans-Kranenburg MJ, Pannebakker F, Vogels T, Euser S. Kindermishandeling in Nederland Anno 2010. De Tweede Nationale Prevalentiestudie Mishandeling van Kinderen en Jeugdigen (NPM-2010). TNO Leiden, 2011.
2. Alink L, Prevoe M, Berkel S van, Linting M, Klein Velderman M, Pannebakker F. NPM-2017: Nationale prevalentiestudie mishandeling van kinderen en jeugdigen. Leiden University, Institute of Education and Child Studies TNO Child Health, 2017.
3. Soerdjbalie-Maikoe V, Bilo RAC, Akker E van den, Maes A. Niet-natuurlijk overlijden door kindermishandeling; gerechtelijke secties 1996-2009 NED TIJDSCHR GENEESKD. 2010;154:A2285
4. Veen, H.C.J. van der, Bogaerts, S. (201). Huiselijk geweld in Nederland.
5. Centraal Bureau voor de Statistiek, Slachtoffers door moord en doodslag in Nederland, 18 augustus 2017.
6. Thielen FW, Have M ten, Graaf R de, Cuijpers P, Beekman A, Evers S, Smit F. Long-term economic consequences of child maltreatment: a population-based study. Eur Child Adolesc Psychiatry, May 2016.

5. Werkwijze:

Team-Kim richt zich op voorlichting door middel van scholing/training en het ontwikkelen van materiaal ter behoeven van de aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld.

Team-Kim werkt d.m.v.:

- Professionele voorlichting met inzet van ervaringsdeskundigen en het ontwikkelen van trainingen t.b.v. preventie kindermishandeling.
- Werving, training en coaching van ervaringsdeskundigen.
- Advies aan organisaties, gemeenten en overheid over aanpak kindermishandeling.
- Meedoen aan onderzoek t.b.v. een betere aanpak kindermishandeling.
- Publiekelijk spreken in de media en op congressen om het praten over kindermishandeling te normaliseren.
- Voorlichting door middel van gastlessen en trainingen aan (aankomende) professionals, en beleidmakers.
- Voorlichting door middel van het lespakket voor leerlingen Primair en voortgezet onderwijs (momenteel werken we aan drie nieuwe lespakketten)

Met het overdragen van kennis over en door de inzet van de eigen ervaringen van de leden van Team-Kim richt ons werk zich op de vroeg signalering en vroegtijdige herkenning van mishandeling en geweld tegen kinderen bij professionals, studenten en beleidsmakers waardoor kinderen en jongeren die onveilig opgroeien eerder gezien en geholpen worden.

Team-Kim schept de voorwaarde voor het bieden van specifieke hulp. De leden van Team-Kim zijn geen uitvoerende hulpverleners, maar in hun voorlichting en trainingen versterken ze de vroeg signalering en ondersteuning in het zoeken naar hulp en het verwijzen naar hulpinstellingen.

De meerwaarde inzet Ervaringsdeskundigen

Het effect van de inzet van ervaringsdeskundigen op gebied van kindermishandeling wordt door professionals die met kinderen, jongeren en gezinnen werken breed onderkend. Het onderzoek hiernaar staat echter nog in de kinderschoenen. Baartman (2001) laat zien dat verhalen van ervaringsdeskundigen de hulpverleners, verzorgers en andere professionals uitdagen om in een 'vreemde wereld' te stappen zodat je jezelf in kunt leven in het perspectief van de ander.

De komende jaren is verder onderzoek nodig om de effectiviteit ervan aan te tonen en (wetenschappelijk) te onderbouwen.

Het belang en de onmisbaarheid van het inzetten van eigen ervaringen in het onderkennen van de ernst en problematiek en het ontwikkelen van effectieve interventies is bekend van vele maatschappelijke bewegingen, zoals bijvoorbeeld het tegengaan van discriminatie en ongelijke behandeling.

Het werk van Team-Kim laat zien dat ook in de strijd tegen kindermishandeling meer aandacht voor het gebruik maken van ervaringsdeskundigen werkt.

De behoefte aan ervaringsdeskundigen die op een professionele manier voorlichting en advies kunnen geven groeit. Het positieve effect wordt steeds gezien door instanties en organisaties gericht op het tegengaan van kindermishandeling, onderwijs en allerlei jeugd(zorg)organisaties.

- De ervaringsdeskundige helpt professionals de gelijkwaardigheid tussen de cliënt en hulpverlener te vergroten en de machtsbalans in oude institutionele kaders te herstellen en in evenwicht te brengen.
- De ervaringsdeskundige appelleert aan het versterken van zelfreflectie en zelfkennis door als een spiegel voor professionals en beleidsmakers maar ook kinderen en jongeren te fungeren.
- De ervaringsdeskundige plaatst met haar/zijn eigen verhaal de ervaringen van de cliënt, leerling of ouders centraal zonder deze bij voorbaat in te kaderen in een verhaal van 'ziekte' of 'beperking'.
- De interactie met de ervaringsdeskundige dwingt de (aankomende) professional of beleidsmaker om te oefenen met inlevingsvermogen.
- De interactie van professional met ervaringsdeskundige leidt tot vermindering van vermijdings-, stigmatisering-, en uitsluitings-gedrag.

Team-Kim zet de eigen ervaringen om in gerichte kennis om erover te (kunnen) praten en te werken aan gerichte aanpak om geweld te laten stoppen met een unieke bijdrage in de strijd tegen kindermishandeling. Dat dit werkt, blijkt uit de grote waardering van hun voorlichting, workshops en documentaires.

Spiegelgroep Geweld hoort nergens thuis

De spiegelgroep ervaringsdeskundigen heeft als doel om collectief, vanuit ervaringskennis, een bijdrage te leveren aan de realisatie van de ambities van de landelijke en regionale ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van het programma GHNT. Dat doen ze o.a. door gevraagd en ongevraagd het kernteam, de stuurgroep, het programmateam, en/of de onderzoekscommissie te adviseren. Daarnaast benadrukken de ervaringen van de spiegelgroep de noodzaak tot actie m.b.t. de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en geven hier letterlijk een gezicht aan.

Kim van Laar is sinds maart 2019 lid van de spiegelgroep Geweld hoor nergens thuis. Zij geeft, samen met zeven andere leden, gevraagd en ongevraagd advies aan het programma team.

Monitoring

Team-Kim monitort en onderzoekt regelmatig het effect van haar gastlessen en workshops en het lesmateriaal. Ook werkt zij regelmatig mee aan onderzoeken van TNO en bijvoorbeeld Veilig Thuis.

Het monitoren van het eigen werk en meewerken aan onderzoeken naar de effectiviteit van de verschillende voorlichtings- en scholingsactiviteiten en interventies is belangrijk om inzicht te krijgen in de problematiek zelf en om ons werk waar nodig bij te sturen en te verbeteren. De intentie is om ook het lespakket voor het primair onderwijs te gaan evalueren.

5.1. Professionele voorlichting door middel van ervaringsdeskundigen en het ontwikkelen van trainingen t.b.v. preventie kindermishandeling

Ontwikkelen van trainingen t.b.v. preventie kindermishandeling

Team Kim werkt met eigen, getest materiaal. Al het eigen materiaal is ontwikkeld door pedagoog en trainer Kim van Laar samen met input van de ervaringsdeskundigen, gespreksleiders en experts. Team-Kim vindt het belangrijk dat de voorlichting effectief is en om waar nodig een afwisselend en vernieuwend aanbod te ontwikkelen. Ook evalueren wij regelmatig met opdrachtgevers hoe de voorlichting wordt ontvangen en wat wij kunnen verbeteren. De vele positieve reacties ondersteunen het belang van ons werk. Steeds weer blijkt dat deelnemers aan cursussen, voorlichtingen of workshops vooral onder de indruk zijn van de persoonlijke verhalen gekoppeld aan suggesties en manieren om hier mee om te gaan.

Inzet van ervaringsdeskundigheid

Team-Kim bewaakt de kwaliteit van haar werk door afspraken over deskundigheidsbevordering voor alle medewerkers en jaarlijkse functioneringsgesprekken:

- Er is een duidelijke procedure voor het werven en aannemen van de ervaringsdeskundigen.
- Alle ervaringsdeskundigen volgen een door de stichting vastgesteld opleiding/trainingstraject.
- Alle ervaringsdeskundigen volgen jaarlijks de afgesproken bijscholing en training om hun vaardigheden en kennis te onderhouden en te vergroten.
- De trainingen, gastlessen en workshops worden voortdurend geëvalueerd en regelmatig in het team besproken.
- De expertise van het bestuur en andere experts wordt ingezet voor een optimale begeleiding van de ervaringsdeskundigen en de ontwikkeling van de werkwijze en strategie van Team-Kim.
- Alle medewerkers hebben minimaal één keer per jaar functioneringsgesprekken
- Alle medewerkers leven bij aanvang van hun werkzaamheden bij Team Kim een VOG verklaring aan zodat we op een verantwoorde manier te werk gaan

Begeleiding Ervaringsdeskundigen binnen Team-Kim

De ervaringsdeskundigen van Team-Kim hebben allemaal verplicht trainingen en coaching gevolgd om op een professionele wijze voorlichting te kunnen en mogen geven binnen Team-Kim. Deze trainingen zijn de afgelopen jaren gegeven door o.a. psychologen, pedagogen en o.a. Karin Bloemen, Natalie Sie en Peter Janssen.

De gastlessen, workshops en trainingen.

De afgelopen jaren heeft Team Kim gemiddeld 50 gastlessen, workshops en trainingen per jaar gegeven. Daarmee heeft de stichting veel kennis en ervaring opgedaan in het geven van voorlichting aan verschillende groepen en kinderen/jongeren om op een professionele en effectieve manier maatwerk te kunnen geven.

De gastlessen, workshops en trainingen worden gegeven twee medewerkers van Team Kim, een gespreksleider en een ervaringsdeskundige. Van tevoren stemmen wij met onze opdrachtgevers

welke behoeften er zijn en welke voorwaarden nodig zijn voor een optimaal resultaat. Het gaat om het programma, de aankondiging ervan, en de ruimte waarin de gastlessen gegeven wordt en de opbouw van de training. Waarin wij altijd willen garanderen dat het veilig is voor iedereen om dit onderwerp te kunnen gaan bespreken. De gastlessen duren meestal 2 uur. In de gastles wordt er aan de hand van een persoonlijk verhaal concrete tips gedeeld met de deelnemers zodat zij direct ermee aan de slag kunnen in de praktijk

Opbrengst van de gastlessen, trainingen en workshops:

Deelnemers hebben na ons programma de volgende ervaringen opgedaan:

- Deelnemers horen verschillende verdiepende persoonlijke verhalen van jongeren, die zelf kindermishandeling en/of huiselijk geweld hebben meegemaakt.
- Deelnemers staan stil bij de vele nuances die er zijn en bij de gevolgen van kindermishandeling, zowel lichamelijk als psychisch en de soorten behandelingen van kinderen die mishandeld zijn.
- Deelnemers staan behalve bij de risicofactoren ook stil bij de veerkracht, sociale steun en beschermende factoren welke essentieel zijn voor een juiste begeleiding of behandeling van het kind of de jongere.
- Deelnemers staan stil bij de handelingsverlegenheid en weerstand die er speelt als het gaat om het signaleren van kindermishandeling.
- Deelnemers staan stil bij het belang van de rol die zij hebben als professional in de aanpak tegen kindermishandeling.
- Deelnemers staan stil bij de helpende aspecten die er zijn als het gaat om gespreksvoering en begeleiding van kinderen en jongeren die te maken hebben (of hebben gehad) met kindermishandeling en huiselijk geweld.
- Deelnemers denken na over hoe onveiligheid invloed heeft op hun handelen.
- Deelnemers denken na over hoe zij kunnen zorgen dat zij als professional wel veilig zijn voor kinderen en jongeren, maar ook ouders waarmee zij werken.

Wij zijn ervan overtuigd dat als (toekomstige) professionals en beleidsmakers beter begrijpen wat een kind of jongere meemaakt, zij beter in staat zijn de juiste ondersteuning en hulp te bieden. De laatste jaren ging het vooral over signaleren en de meldcode. Inmiddels weten we dat de signalen van kinderen en jongeren, als ze al gegeven worden, amper en pas (te) laat worden gezien. Ook worden signalen bij gedrags- of psychische problemen vaak verkeerd geïnterpreteerd. Veel jongeren voelen zich hierdoor niet gezien en krijgen niet op tijd de juiste hulp waardoor ze uiteindelijk alleen maar meer vastlopen. Het werk van Team-Kim richt zich daarom op het leren onderkennen door professionals van de eerste signalen en het vinden van een goede balans tussen ondersteuning en ingrijpen (inzetten van de meldcode en Veilig Thuis betrekken) binnen de situatie.

Voorbeeld effectieve samenwerking met politie:

Een succesverhaal is het werken met de politie en wijkagenten in de regio Gelderland Noord-Oost. Voor dit district heeft Team Kim in 2018 en 2019 alle wijkagenten getraind in de bewustwording van de gevolgen en effecten van kindermishandeling op kinderen en jongeren en wat zij hierin kunnen betekenen.

Naar aanleiding van onze voorlichting heeft het district hun beleid op meerdere aspecten aangepast. Bij een melding van huiselijk geweld wordt nu met een speciaal opgeleide familie agent ingezet die in burger het kind/je jongeren thuis opzoekt. De agent richt zich in eerste

instantie op het kind/de jongere en zoekt uit wat nodig is aan ondersteuning en begeleiding. Doel is het kind/de jongere een positieve ervaring te geven zodat een band kan ontstaan voor verder onderzoek en begeleiding. Veelal wordt ook later het kind/de jongere nog eens opgezocht om te horen hoe gegaan is. Uitgangspunt voor het beleid is de kinderen en jongeren weten dat de politie er ook voor hen is!

Zie de bijlage 2 voor een overzicht van opdrachtgevers waarmee wij samenwerken en de opbrengst van de gastlessen en trainingen

5.2. Voorlichting aan kinderen en jongeren binnen het onderwijs

Een belangrijke pijler voor de preventie van kindermishandeling is het weerbaar maken van kinderen in onveilige situatie, het onderkennen van wat wel en niet 'normaal' is, wat wel en niet past in hun eigen wereld, en wat ze wel en niet van volwassenen mogen verwachten.

Basisonderwijs

In 2017 en 2018 heeft Team-Kim met steun van Het Vergeten Kind en de Lots Foundation lesmateriaal ontwikkeld dat op scholen met leerkrachten is getest en waar nodig bijgesteld en verbeterd. In 2019 hebben de lespakketten in het basisonderwijs hun uiteindelijke vorm gekregen.

In 2019 is ingezet op het geven van deze lessen in lagere scholen vooral in groep 7 en 8. In deze leeftijdsgroep staan kinderen het meest open om te (kunnen) praten over wat ze overkomt. Daarnaast zijn trainingen en scholingen voor de professionals op het terrein van jeugd en maatschappelijk werk en andere onderwijssectoren gegeven. Het werken in het primair onderwijs helpt leerlingen en hun docenten in het eerder signaleren van kindermishandeling en daarmee ook het eerder zoeken naar hulp en ondersteuning.

Het afgelopen jaar is advieswerk voor deze sectoren een steeds belangrijk aandeel van het werk van Team Kim gaan innemen. Momenteel werkt Team Kim intensief samen met diverse organisaties om de huidige lespakketten te vernieuwen en diverse producten te ontwikkelen voor het basis, speciaal- en vervolgc onderwijs.

Zie bijlage 3 voor beschrijving van het huidige lespakket

Voortgezet onderwijs

Vanaf 2019 geeft Team-Kim ook lessen voor het voortgezet onderwijs. Jongeren in de puberteit vinden het vaak moeilijk om te praten over problemen in hun privé-situatie. Zij trekken zich terug en vinden het moeilijk om hulp te vragen. Het is daarom zo belangrijk dat jongeren in het voortgezet onderwijs horen over het bestaan van kindermishandeling en de verschillende vormen van kindermishandeling ervan. Het lesprogramma geeft inzicht in de schadelijke gevolgen en de rechten die ze hebben als kind en jongere. Jongeren moeten weten waar ze binnen en buiten de school terecht kunnen als ze het zelf meemaken of als een vriend(in) het meemaakt. Voorlichting in met name de eerste jaren van het voortgezet onderwijs helpt jongeren hulp te zoeken en draagt bij aan de zo noodzakelijke eerdere signalering en daarmee ook aan een eerder herstel

Zie bijlage 4 voor beschrijving van het huidige lespakket

5.3. Bijzondere gebeurtenissen & Beleid en Onderzoek

Team-Kim deelt haar ervaringen, kennis en aanpak met zo veel mogelijk mensen en praktijken waar kennis over kindermishandeling nodig is. Ze heeft de afgelopen jaren een ruime ervaring opgedaan met het geven van voorlichting voor verschillende doelgroepen en organisaties.

De ervaringsdeskundigen van Team-Kim spreken regelmatig op congressen die gaan over kindermishandeling, huiselijk geweld, seksueel misbruik, psychische kwetsbaarheid, trauma en herstel. Leden van Team Kim zijn inmiddels vaste sprekers op dit soort bijeenkomsten. Hierdoor zijn we in staat een grote groep (aankomende) professionals te bereiken. De vele vragen aan medewerkers van Team Kim om te spreken op congressen, bijeenkomsten, en de vele podia van radio, tv en social-media laten een grote waardering zien voor de inbreng en het werk van ons team.

In april 2018 bijvoorbeeld mocht Kim van Laar in gesprek met Prinses Beatrix in een besloten bijeenkomst over de aanpak kindermishandeling in Nederland. Deze bijeenkomst is georganiseerd door het Openbaar ministerie en onder begeleiding van Procureur Generaal. Vele deskundigen van politie, justitie, Veilig Thuis en samen veilig waren betrokken bij deze bijeenkomst. Het resultaat is er een adviesbrief geschreven samen met OM, Veilig Thuis en de politie. De uitnodiging van Team Kim voor de nieuwjaarsreceptie van de Koning en Koningin in 2018, ziet het team als een blijk van waardering voor haar inbreng in werk rond kindermishandeling.

Team-Kim werkte de afgelopen jaren mee aan verschillende onderzoeken.

In september 2018 is meegewerkt aan het onderzoek naar de aanscherping van de meldcode en het functioneren van Veilig thuis uitgevoerd door onderzoeksbureau Conjunct (onderzoeker Wicher Patje). Dit is georganiseerd vanuit 3 opdrachtgevers namelijk het ministerie van VWS, de VNG en het Landelijk Netwerk Veilig Thuis. Team-Kim heeft advies gegeven over de impact van de verruiming van de informatiepositie van Veilig Thuis in stap 2 van de meldcode en de dilemma's en nadelen in beeld gebracht.

In 2019 volgde het Onderzoeksproject Luid en Duidelijk zoekt jongeren van TNO. In dit project onderzochten zij ten eerste wat er nodig is om de stem van het kind een vaste plek te geven in het proces dat volgt na een melding bij Veilig Thuis, en ten tweede of een 'onafhankelijke steunfiguur' voor kinderen hiervoor een goed idee is, wat een steunfiguur moet kunnen en doen of laten.

Tijdens de week van de kindermishandeling 2022 ontwikkelde Team Kim een kaartspel 'het zal toch niet waar zijn' in samenwerking met Karin Bloemen. Dit kaartspel gaat over de afweermechanismen die iemand zou kunnen ervaren nadat iemand kenbaar maakt dat er sprake was van kindermishandeling in diens jeugd. Het spel is tevens ontwikkelt om hulpverleners actief te stimuleren in gesprek te gaan over moeilijke thema's.

Daarnaast heeft Team Kim in 2023 de allereerste 'nacht van het mishandelde kind' georganiseerd in Theater de Poorterie. Een nacht waar zowel theater als inhoudelijk inzicht werd gegeven in de huidige problematiek. Het is de bedoeling dat deze avond een terugkerend event is.

Hulpverleners geven aan steeds meer vanuit eilandjes te opereren, deze avond wil bijdragen aan verbinding en het verstrekken van nieuwe inzichten.

Zie bijlage 5 voor een overzicht opdrachtgevers

6. Meerjarige aanpak en planning

Team-Kim wil de komende jaren de eigen unieke stem en inbreng van ervaringsdeskundigen een vaste plek geven in de aanpak van kindermishandeling. Team-Kim wil met haar werk een structurele bijdrage leveren aan het verbeteren van de deskundigheid van alle professionals die werken met kinderen en jongeren in onderwijs. Het gaat om professionals in het sociale domein die bijvoorbeeld werken op het terrein van preventie, of zij die zorg en ondersteuning bieden aan jongeren die met geweld en misbruik te maken hebben, alsook om politie en justitie en andere jeugdinstituten en onderwijs. Daarnaast richt het werk van Team-Kim zich ook op beleidsmakers (op gemeentelijk, provinciaal en landelijk niveau) en op onderzoeksinstituten. De eerste jaren is de focus gericht geweest op de verdere uitbouw van voorlichting, training en scholing van mensen die werken in deze sectoren en het uitschrijven, actualiseren en verbeteren van het bestaande materiaal, zoals brochures, posters, filmpjes, documentaires en lespakketten. In de corona-maanden heeft Team-Kim voor en door jongeren eigen aansprekende videoboodschappen gemaakt. Team-Kim snapt als geen ander het belang van het aanspreken van jongeren in hun taal en met gebruikmaking van hun media.

6.1. Het meerjarig programma richt zich op drie pijlers;

- 1) het sociale domein zoals jeugdzorg en jeugdgezondheid
- 2) het onderwijs
- 3) beleid/onderzoek.

Een belangrijke voorwaarde is dan ook het opbouwen van een kleine en efficiënte organisatie om de uitvoering van deze programma's mogelijk te maken. Dit zou heel goed kunnen via de veiligheidsregio's en de regionale projectleiders die zijn aangesteld via het programma Geweld hoort Nergens thuis van het ministerie van VWS.

Namelijk:

1. De wereld van het sociale domein

Team-Kim wil haar voorlichting en trainingsactiviteiten, die de afgelopen jaren ontwikkeld zijn, verder uitwerken en actualiseren, om alle professionals in deze wereld uit te rusten met de noodzakelijke kennis over en aanpak van het tegengaan van kindermishandeling.

De doelen zijn:

- Alle professionals in het sociale domein zijn bekend met de specifieke aanpak en kennis van de ervaringsdeskundigen van Team-Kim en weten deze om te zetten in het daadwerkelijk ondersteunen van kinderen en jongeren die onveilig opgroeien of zijn opgegroeid.
- Alle veiligheidsregio's van politie en justitie zijn bekend met het werk van Team-Kim en hebben hun mensen van geschoold en getraind om kinderen en jongeren, evenals hun ouders en verzorgers te ondersteunen wanneer er sprake is van mishandeling of geweld.
- De komende jaren wordt onderzocht wat de mogelijkheden en het nut zijn van het aanbieden van cursussen aan sport- en andere

vrijtijdsbestedingsclubs voor kinderen en jongeren. Te denken valt aan het scholen van trainers, vertrouwenspersonen, vrijwilligers en bestuursleden.

- Het uitbreiden van het aanbod in onderwerpen denk aan KOPP kinderen, Herstel van trauma, Opgroeien in jeugdzorg, LVB problematiek, seksueel misbruik, etc

2. De wereld van het onderwijs.

De reeds ontwikkelde lespakketten voor PO en VO worden geactualiseerd met het nieuwe documentaire materiaal en waar nodig aangepast en verbeterd. Ook met de samenwerkingsorganisaties wordt contact gezocht om waar nodig een gericht aanbod te ontwikkelen voor specifieke doelgroepen in de wereld van onderwijs en zorg.

De doelen zijn:

- Het geven van voorlichting en scholing op scholen in het PO en VO, en het maken van meerjarig afspraken met schoolbesturen van het PO en VO hierover.
- uitbreiding naar speciaal onderwijs
- Het uitwerken en actualiseren van de scholingsprogramma's en de lespakketten in het PO en VO.
- Het uitvoeren van de lessen op een tiental scholen in het PO en in het VO in de komende jaren.
- Het monitoren en evalueren van het effect van de lesprogramma's op leerlingen en docenten en indien nodig het op basis daarvan aanpassen van de lespakketten. Op termijn wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om structureel aandacht te besteden aan kennisoverdracht en trainingen over kindermishandeling in de opleidingen voor sociaal werk en jeugdzorg, pedagogiek en lerarenopleidingen,

3. De wereld van beleid en onderzoek.

Het ontwikkelen van samenwerkingsrelaties met stedelijke, provinciale en landelijke overheden om de kennis en ervaringen van Team-Kim met de eigen aanpak van voorlichting, scholing en onderwijslessen in te zetten voor een meer effectieve aanpak van het tegengaan van kindermishandeling.

Het samenwerken van onderzoekinstellingen van universiteiten en instituten als het Verweij Jonker Instituut, het Trimbos Instituut, om de kennis over en het inzicht in de effectiviteit van de aanpak te vergroten.

6.2. Voorwaarden realisatie doelen:

Voorwaardelijk voor het kunnen realiseren van deze doelen, is het nodig om een structurele basis te geven aan het werk van Team-Kim door het opbouwen van een organisatie van ervaringsdeskundigen met een landelijke en regionale inbreng. Het werk van Team-Kim mist de nodige organisatorische ondersteuning om het werk van de afgelopen jaren te kunnen continueren en verder te kunnen brengen. De noodzaak van organisatorische, financiële en secretariële ondersteuning is evident. Wil de opgedane expertise niet verloren gaan dan heeft Team-Kim een klein en effectief bureau van rond de 2 fte (minimaal) nodig voor de komende jaren, verdeeld over een pedagogisch schoolde coördinator, ontwikkelaar en begeleider

(fulltime), secretariële ondersteuning (minimaal 3 dagen per week) en financiële ondersteuning voor 1 a 2 dagen per week.

Belangrijk aandachtspunt bij het opbouwen van de organisatie van Team-Kim is het zoeken naar samenwerking met andere organisaties die ook werken op het terrein van het tegengaan van kindermishandeling. Doel is om te komen tot een goede afstemming van het aanbod, om de kennis over en de aanpak van kindermishandeling te delen en te komen tot een betere en meer effectieve aanpak bij allen die werken met kinderen en jongeren.

Om deze doelen te realiseren is een structurele subsidie voor de komende jaren noodzakelijk: jaarlijks gaat het om tussen de 150.000,- en 200.000,- euro.

Overzicht van de jaarlijkse structurele kosten voor het kunnen ontwikkelen en uitbouwen van het werk van Team-Kim.

Structurele kosten 2021

Kantoorkosten	€ 10.000,00
Directeur	€ 45.000,00 fulltime
Projectmedewerker	€ 30.000,00 3 dagen per week
secretariële ondersteuning:	€ 20.000,00 3 dagen per week
werving en opleiding ED	€ 25.000,00
boekhouder/financieel mw	€ 10.000,00 1 dag per week
Training en coaching team	€ 20.000,00
ontwikkeling lesmateriaal	€ 20.000,00
subtotaal	€ 180.000,00
overhead 20%	€ 36.000,00
Totaal	€ 216.000,00

De afgelopen 2-3 jaar zijn de overhead kosten betaald uit incidentele subsidies en het bekende 'liefde werk en oud-papier'.

Het werk van Team-Kim is de pioniersfase voorbij. De beoordelingen zijn goed, zoals blijkt uit de vele nieuwe opdrachten. Om het werk van Team-Kim te kunnen continueren, uit te bouwen en verder te professionaliseren is daarom een structurele subsidie noodzakelijke. Dit verzoek is neergelegd bij het ministerie van VWS.

6.3 Beoogde resultaten in de komende jaren:

Ad. 1 Het geven van advies, voorlichting, scholing aan professionals binnen het sociale domein:

- Het verdubbelen van het aantal trainingen binnen het sociale domein met name voor de politie, wijkteams en aandacht functionarissen kindermishandeling en huiselijk geweld.
- Structurele samenwerking met brancheorganisaties door ons aanbod in hun scholingstraject in te voegen.
- SKJ registratie
- Uitbreiding van aanbod door middel van verdiepende trainingen over specifieke onderwerpen zoals handelingsverlegenheid bij (aankomende) professionals.
- Structurele subsidie van het ministerie.
- Effectmeting gastlessen en trainingen = databank NJI/Movisie.

Ad.2: Het verder ontwikkelen van scholingen en het actualiseren en aanpassen van het lespakketten in het onderwijs.

- Meerjarige afspraken met scholen en schoolbesturen over het scholen van leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel, van directies en schoolbestuurders.
- Meerjarige afspraken met de samenwerkingsverbanden in het PO en VO om de onderwijs-zorg medewerkers te scholen.
- Het uitvoeren van effectmeting van het lespakket in het primair onderwijs en als nodig het aanpassen en actualiseren ervan.
- Idem voor het voortgezet onderwijs.
- Op termijn het samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs, het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderwijs om te onderzoeken waar en hoe de kennis en ervaring van Team-Kim kan worden ingezet in de opleidingen van de pedagogisch en sociaal medewerkers, ondersteuners en leerkrachten.
- Uitbreiding van aantal medewerker en het training van hen zodat zij ook les kunnen geven binnen het onderwijs.

Ad.3: Het bijdragen aan een meer adequaat en effectief beleid om kindermishandeling daadwerkelijk te bestrijden door kinderen en jongeren die met geweld te maken krijgen mogelijkheden te geven om zich te uiten en hulp te zoeken en professionals alle kennis en hulpmiddelen te geven om geweld eerder te signaleren, de betrokkenen te ondersteunen en effectieve programma's in te zetten.

- Het leveren van een jaarlijkse bijdrage aan de landelijke programma's waarin geweld tegen kinderen onderwerp van beleid is.
- Structurele samenwerking met de gemeentelijke, provinciale en landelijke overheden waar beleid over kinderen en jongeren gemaakt wordt, vooral waar het gaat om het tegengaan van geweld tegen kinderen en jongeren.
- Samenwerking met onderwijsorganisaties op stedelijk, regionaal en landelijk niveau, zoals de PO en VO-raad en besturenorganisaties in (grote) steden en regio's, blijkend uit afspraken over scholingen voor docenten en onderwijsondersteunend personeel en het geven van lesprogramma's.

- Samenwerking met onderzoeksinstituten over kinderen en jeugd en van het hoger en wetenschappelijk onderwijs om enerzijds meer zicht te krijgen op de betekenis en effectiviteit van het eigen werk en om bij te dragen aan kennis over geweld tegen kinderen en jongeren van uit haar eigen ervaringen en het werk in voorlichting, scholing en lesprogramma's.

Bijlage 1

Speer en actie punten:

Speerpunt	Wat	Wanneer
Sociaal domein	Uitbreiding lessen politie	2020/2021
Sociaal Domein	Gastlessen opzetten voor sportverenigingen/vrijwilligersorganisaties Amsterdam	2020/2021
Sociaal domein/Overstijgend	Vaste contacten veiligheidsregio's en regionale projectleider opbouwen	2020/2021
Sociaal domein/Overstijgend	Aanbod gastlessen uitbreiden	2020
Onderwijs	Meerjarige afspraken met schoolbesturen, PO en VO raad	2021
Onderwijs	Uitbreiden gespreksleiders en ervaringsdeskundige om lessen te geven op PO	2021
Onderwijs	Onderzoek naar effect lespakket PO	2021
Onderwijs	Aanpassen en actualiseren lespakket PO	2021
Onderwijs	samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs, het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderwijs	2021/2016
Onderwijs	Meer aandacht voor lespakket VO	2021/2023
Beleid	Het leveren van een jaarlijkse bijdrage aan de landelijke programma's	2021/2026
Beleid	Structurele samenwerking met de gemeentelijke, provinciale en landelijke overheden waar beleid	2021/2026
Beleid	Samenwerking met onderzoeksinstituten	2021/2026

Wat hebben we nodig om dit te realiseren

Speerpunt	Wat	Wanneer
Sociaal Domein	Middelen voor uitbreiding team van ervaringsdeskundige en gespreksleiders	Eind 2020
Overstijgend	Middelen voor structureel aanbod trainingen/begeleiding ervaringsdeskundige en gespreksleiders	2021
Overstijgend	Middelen voor Back-office 3 dagen per week	2021
Overstijgend	Middelen voor een kantoor waar we kunnen werken/vergaderingen en trainingen krijgen	2021
Onderwijs	Middelen voor Onderzoek naar effectiviteit	2021

Bijlage 2 Opdrachtgevers en contacten

Voorlichting door middel van gastlessen en trainingen aan (aankomende) professionals, en beleidmakers:

Opdrachtgevers:

Gemeente Amsterdam
Gemeente Almere
Gemeente Rotterdam
Gemeente Tilburg
Gemeente Den Helder
Gemeente Alkmaar
Gemeente Enschede
Gemeente Utrecht
Gemeente Uithoorn
Gemeente Zwijndrecht
Gemeente Gooi en Vechtstreek
Gemeente Capelle aan den IJssel
Gemeente Katwijk
Gemeente Haaglanden
Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Regionale en Landelijke Raad voor de kindbescherming
Veilig Thuis Amsterdam
Veilig Thuis Haaglanden
GGD Haaglanden
GGD Amsterdam
Ouder-en Kind Teams
Associatie voor Jeugd
Fabriek69
NCJ
GGD-GHOR
Humanitas
Pluryn
GGZ in Geest
Yulius
Cardea
Centrum Jeugd en Gezin
Rechtbank Den Haag
Jeugdformaat
Politie
Garage 2020
LVAK
RVKO
Horizon Ambulance

Isala
Hogeschool Utrecht
Universiteit Utrecht
Universiteit Leiden
Inholland Amsterdam
Universiteit Amsterdam

Advies, onderzoek en media

PO-raad
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Gemeente Amsterdam
Gemeente Rotterdam
Gemeente Tilburg
Gemeente Den Helder
Gemeente Alkmaar
Gemeente Enschede
Gemeente Utrecht
Gemeente Uithoorn
Gemeente Zwijndrecht
Gemeente Gooi en Vechtstreek
Gemeente Capelle aan den IJssel
Gemeente Katwijk
Gemeente Haaglanden
Academie praten met kinderen
Nederlands Jeugdinstituut
Movisie
TNO
Veilig thuis
Hogeschool Utrecht
Universiteit Leiden

Spreeken op congressen

Opdrachtgevers:

- Bohn Stafleu van Loghum
- NVO
- Medilex
- Fabriek 69
- SWP uitgeverij
- LECK
- Het Lock
- Trauma
- LVAK

- Ministerie VWS
- Gemeente Amsterdam
- Gemeente Rotterdam
- Gemeente Tilburg
- Gemeente Den Helder
- Gemeente Alkmaar
- Gemeente Enschede
- Gemeente Utrecht
- Gemeente Uithoorn
- Gemeente Zwijndrecht
- Gemeente Gooi en Vechtstreek
- Gemeente Capelle aan den IJssel
- Gemeente Katwijk
- Gemeente Haaglanden

Bijlage 3

Voorlichting door middel van het lespakket voor leerlingen Primair onderwijs

Opdrachtgevers:

RVKO Rotterdam
Gemeente Amsterdam
Gemeente Uithoorn

Wat willen we bereiken met het lespakket:

Team-Kim gelooft in de kracht van het persoonlijke verhaal. Speciaal voor groep 4 t/m 8 hebben wij een lesprogramma opgesteld om kindermishandeling bespreekbaar te maken. Groep 6 of 7 speelt een belangrijke rol, want zij zullen de lessen krijgen en de andere klassen vanaf groep 4 gaan voorlichten.

Hoe is het lespakket tot stand gekomen

Met de in 2017 ontwikkelde missie en de opgedane kennis en ervaringen, zijn in 2018 alle activiteiten gericht op het verbreden van kennis, informatie en interventies aan de basis van onze samenleving horen. Het is bekend dat vroeg signalering en preventie de belangrijke interventies zijn om kindermishandeling op te sporen en te behandelen. We danken het Vergeten Kind en de Lots foundation voor hun bijdrage aan het kunnen ontwikkelen van het lesmateriaal dat in 2019 zijn uiteindelijke vorm heeft gekregen.

In 2019 hebben we verder ingezet op het geven van scholingen en trainingen voor lagere scholen, vooral groep 7 en 8, een leeftijd waarop kinderen open staan om te (kunnen) praten over wat ze overkomt. Ook is ingezet op het geven van zijn trainingen en scholingen voor de professionals op terrein van jeugd en maatschappelijk werk en andere onderwijssectoren. Het afgelopen jaar is ook advieswerk voor deze sectoren een steeds belangrijk aandeel van het werk van Team Kim gaan innemen.

School

We willen met het lespakket een open sfeer creëren binnen de school, waarin kindermishandeling besproken mag en kan worden. Het is belangrijk dat een school het praten met kinderen over kindermishandeling/huiselijk geweld serieus neemt.

Leraren

De leraar heeft een belangrijke rol binnen de school en in het leven van een kind. De leraar ziet de kinderen het meeste en zal daarom samen met de kinderen aan de slag gaan met het lespakket.

Het is essentieel dat leraren weten dat kindermishandeling en huiselijk geweld een ernstig probleem is, dat helaas nog steeds veel voorkomt, namelijk 1 op de 30 kinderen.

De leraren krijgen vooraf een door Team-Kim samengestelde training, zodat iedereen goed is voorbereid op de start van de lessen. De leraren weten na het volgen van de training dat zij een belangrijke signalerende functie hebben. Ze maken tevens kennis met belangrijke partners zoals veilig thuis en de wijkagent. Dit doen we om leraren te stimuleren contact op te nemen met de aandacht functionaris en/of veilig thuis, politie en GGD als er signalen zijn. Door heldere afspraken tussen de school, is het duidelijk welke positie de leraar heeft en wat hij of zij kan doen.

De leraar van groep 6 of 7 bereidt de kinderen voor op de komst van Team-Kim door de eerste les zelf te geven. De eerste les gaat over kinderrechten en deze les is ontwikkeld samen met de Lot's Foundation.

Tussentijds contact met de school is belangrijk. Na iedere les hoort Team-Kim graag of er bijzonderheden zijn en of we hier rekening mee kunnen houden in de les. Zo nodig wordt er overlegd met het zorgteam en/of veilig thuis.

Kinderen

Het is belangrijk dat kinderen weten wat kindermishandeling is en dat er verschillende vormen van kindermishandeling zijn. Ze leren dat kindermishandeling schadelijk is en tegen hun fundamentele kinderrechten in gaat. Kinderen moeten weten waar ze binnen en buiten de school terecht kunnen als ze het zelf meemaken of als een vriendje het meemaakt. Door goede voorlichting kunnen kinderen sneller hulp zoeken en hierdoor eerder herstellen van bijvoorbeeld een trauma. We richten ons in het lespakket ten eerste alleen op groep 6 of 7, groep 6 of 7 zal een presentatie geven aan groep 5 t/m 8 over wat zij geleerd hebben in de lessen. Dit doen ze aan de hand van de zelfgemaakte tas die vol zit met tips. De tips zijn verwerkt in een fotoboekje en folder.

Ouders

Ouders worden vooraf op de hoogte gesteld van de komst van Team-Kim. We willen dat ook ouders het gevoel krijgen dat ze terecht kunnen bij de school en/of partners, zoals het wijkteam, wanneer zij vragen hebben of moeilijkheden signaleren en die durven delen. De school mag zelf kiezen hoe zij de ouders informeren, dat kan bijvoorbeeld via een brief, zie bijlage 2.

Er is aan het einde van het project een ouderavond, waarin groep 6 of 7 presenteert wat ze hebben geleerd en waarom het onderwerp kindermishandeling zo belangrijk is om over te praten. Zo hopen we verbinding te creëren tussen thuis en school.

Bijlage 4

Lessen Voortgezet onderwijs

Team-Kim wil met de lessen een open sfeer creëren binnen de school, waarin kindermishandeling besproken mag en kan worden. En waar leerlingen terecht kunnen met hun problemen. Het is belangrijk dat een school het praten met leerlingen over kindermishandeling/huiselijk geweld serieus neemt.

Daarnaast is het stimuleren van de samenwerking met lokale samenwerkingspartners essentieel zodat hulp voor kinderen/jongeren en hun gezin sneller op gang kan komen.

In 2 lessen van 2 blokken gaat Team-Kim in gesprek met jongeren over kindermishandeling en huiselijk geweld aan de hand van eigen ervaringen die ervaringsdeskundige vertellen. Er is een gespreksleider aanwezig die samen met de ervaringsdeskundige de les geeft. Naast het persoonlijke verhaal zullen we tips en informatie geven over dit onderwerp.

Aan het eind van de 2 lessen hebben de leerlingen tips verzameld die ze gaan verspreiden binnen de school. Dit kunnen ze doen door middel van een poster of een folder die op binnen de school verspreid kan worden.

Opbrengst:

- Leerlingen worden geïnformeerd over de verschillende vormen van onveiligheid en waarom dit gebeurt en vooral dat het nooit hun eigen schuld is als ze dit meemaken.
- Leerlingen weten na de komst van Team-Kim dat er verschillende manieren zijn van hulp zoeken en bij wie ze op school terecht kunnen.
- Leerlingen horen verschillende verdiepende persoonlijke verhalen van jongeren, die zelf kindermishandeling en huiselijk geweld hebben meegemaakt (en hoe het is om dit mee te maken)
- Draagt bij aan vroegtijdig signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld, maar ook armoede, verslaving, psychische problemen, verslavingsproblematiek, LVB, Mantelzorg.
- De school heeft voorlichtingsmateriaal die door de leerlingen zelf zijn gemaakt en kunnen dit verspreiden over de andere klassen.
- De school staat stil bij het belang van praten over kindermishandeling en de ernst van dit probleem.

Opdrachtgevers:

Gemeente Amsterdam

Gemeente Den Haag

Bijlage 5

in de Media

<https://www.vgn.nl/nieuws/kindermishandeling-en-seksueel-geweld-team-kim-luidt-de-noodklok>

<https://www.venvn.nl/afdelingen/kinderverpleegkunde/nieuws/team-kim-lanceert-video-s-voor-kinderen-en-jongeren-in-nood/>

<https://www.nationaleonderwijsgids.nl/basisonderwijs/nieuws/53952-team-kim-lanceert-video-s-voor-kinderen-en-jongeren-in-nood.html>

<https://www.sociaalwerknederland.nl/thema/jeugd-opvoeding/nieuws/8085-tips-om-te-dealen-met-kindermishandeling-in-coronagezinsituaties>

<https://gezinencorona.nl/team-kim-heeft-tips-voor-kinderen-en-jongeren-in-een-moeilijke-tijd/>

<https://www.savethechildren.nl/onvoorwaardelijk-tijdens-corona/fawaka-campagne>

<https://www.zorgwelzijn.nl/school-en-vrienden-geven-bescherming-aan-mishandelde-kinderen/>

https://www.npostart.nl/m/03-04-2020/KN_1713305

<https://www.bnnvara.nl/pauw/artikelen/drie-vrouwen-die-vroeger-mishandeld-werden-maken-zich-hard-voor-aanpak-kindermishandeling>

<https://www.kinderbescherming.nl/over-ons/kijk-op-kinderbescherming/seksueel-misbruik/van-slachtoffer-naar-hulpverlener>

<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2311300-kindermishandeling-weinig-gemeld-door-leraren-ondanks-strengere-meldcode.html>

<https://demonitor.kro-ncrv.nl/artikelen/had-ik-toen-maar-geweten-dat-het-kindermishandeling-was>

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/lessen-uit-het-leven-van-kim-van-laar-slachtoffer-kindermisbruik~bd1f9dfc/>

Publicaties 2018

- Jordy in gesprek met Lot over kindermishandeling <https://lotsfoundation.com/jordy-vertelde-zijn-verhaal-namens-team-kim/>
- Artikel Vrouw <https://vrouw.nl/artikel/vrouw-magazine/44901/dat-niemand-iets-deed-beschadigde-mij-meer-dan-de-verkrachtingen-zelf>
- <https://www.ncj.nl/video-team-kim/>
- <https://www.kenniscentrum-kjp.nl/nieuws/minister-de-jonge-krijgt-antwoord/>
- <https://vimeo.com/301197514> NJI deelt de video van Kim over sociale steun

Nacht van het mishandelde kind

<https://www.bd.nl/brabant/fieke-over-misbruik-in-haar-kindertijd-ik-werd-zelf-suicidaal-van-hulpverleners-die-mijn-verhaal-in-twijfel-trokken~a4da05fc/237830749/>